

EEN SOLIDE BASIS VOOR EEN BETERE TOEKOMST

Verantwoordings- en overdrachtsdocument, aanvulling

Minister van Financiën

Dr. J.M.N. Jardim

Willemstad, december 2016

Voorwoord

In dit document wordt aanvullend verslag uitgebracht over de werkzaamheden en bereikte resultaten door het ministerie van Financiën in de periode 29 september 2012 – 22 december 2016. Het document geeft de veranderingen weer ten opzichte van het oorspronkelijke verantwoordings- en overdrachtsdocument, getiteld “Een solide basis voor een betere toekomst”. Volledigheidshalve wordt verwezen naar het oorspronkelijke verantwoordings- en overdrachtsdocument. De minister van Financiën beoogt hiermee een zoveel als mogelijk volledig publiek overdrachtsdocument achter te laten ten behoeve van de nieuwe coalitie en in het bijzonder de nieuwe minister van Financiën.

Dit document is, evenals het oorspronkelijk verantwoordings- en overdrachtsdocument, als volgt ingericht:

1. Overheidsfinanciën: financieel beleid en financieel beheer
2. Sociaal-economische facilitering

1. Overheidsfinanciën

1.1. Financieel beleid

De additionle lastenverlichting is als volgt vormgegeven:

- Ruimere vrijstelling van Onroerendezaakbelasting (OZB) (NAf 100.000 i.p.v. van NAf 25.000) voor bebouwde terreinen, verlaging laagste tarief OZB van 0,4% naar 0,34% en verruiming betaaltermijnen naar 4 (ontwerp in november bij de Staten ingediend).
- Voor de Successiebelasting samenwonende levenspartners gelijk te stellen aan echtelieden, de vrijstellingen zowel bij een schenking als bij een erfenis te actualiseren, aanverwanten met bloedverwanten en pleegkinderen met de eigen kinderen gelijk te stellen (ontwerp is aan de Staten aangeboden). Intussen is een aangepaste aanschrijving met deze strekking tot stand gebracht.
- Levensmiddelen waarover invoerrechten betaald worden, worden gefaseerd onder het nultarief gerangschikt, d.w.z. vrij te stellen (wijziging in voorbereiding). Teneinde deze verlaging met ingang van 1 januari 2017 te materialiseren is bij aanschrijving de verlaging c.q. elimineren van het invoerrecht op fruit, groente en zeeproducten geregeld.
- De inkorting van de AOV-uitkering met 30 procent, bij aanvraag van het pensioen door personen jonger dan 65 jaar (conform overgangsregeling in P.B. 2013, no. 24) is met ingang van 1 oktober 2016 met terugwerkende kracht tot april 2014 verlaagd naar 20%. Omdat de hiermee gemoeide kosten lager zijn dan aanvankelijk werd verwacht is dit percentage in november 2016 verder verlaagd tot 15%. Het verschil is in december uitbetaald en is wederom met terugwerkende kracht geëffectueerd.

1.2. Financieel beheer

Verbeteringen financieel beheer:

- Het ontwerp-landsbesluit subsidie bevat de kaders waarbinnen de subsidieverlening plaats vindt uitgaand van beginselen van transparantie, uniformiteit en helderheid. Dit ontwerp heeft tot doel om bepaalde overheidstaken van uitvoerende aard, door de particuliere sector worden uitgevoerd. Subsidies zullen primair op basis van een systeem van inschrijving worden toegekend na de bekendmaking door elke minister van de activiteiten die hij voornemens is te subsidiëren. De Raad van Advies heeft haar advies over dit ontwerp uitgebracht. Na verwerking van de reactie hierop is dit ontwerp 2016 gepubliceerd.
- Een wetsontwerp, regelende aanbestedingsregels voor de overheid is voorbereid en is per november 2016 aan de Raad van Advies voor advies aangeboden.

Beleid overheidsgelieerde entiteiten

De financiële situatie van meerdere overheidsgelieerde entiteiten (overheidsinstellingen, overheidsvennootschappen en door de overheid gesubsidieerde instellingen) is een punt van zorg. Deze situatie kan een risico voor de overheidsfinanciën vormen en is ook negatief van invloed op de kwaliteit van de dienstverlening aan de gemeenschap, de kostprijs van de dienstverlening aan de gemeenschap, alsook op het investeringsklimaat. Dit punt is herhaaldelijk ook door het Internationaal Monetair Fonds, Standard & Poors en het College financieel toezicht aangekaart.

De regering heeft besloten om het kader waarbinnen overheidsgelieerde entiteiten opereren te hervormen, alsmede waar nodig te reguleren om de kosten voor de gemeenschap te drukken, de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren en de risico's voor de overheidsfinanciën te mitigeren.

Een hiertoe strekkend wetsontwerp is eind 2015 aan de Staten aangeboden, welk ontwerp in augustus 2016 is aangenomen door de Staten. De publicatie ervan is aangehouden

teneinde overleg te voeren met de vakbonden van het personeel van de overheidsgelieerde entiteiten. Deze gesprekken hebben ertoe geleid dat overeenstemming is bereikt over enkele wijzigingen van de landsverordening om tegemoet te komen aan de zorgen en kritiek van de vakbonden. Deze afspraken zijn in een convenant tussen overheid en de vakbonden vastgelegd. Het wijzigingsontwerp wordt op dit moment juridisch getoetst.

Begrotingskamer

De Staten hebben in 2011 een motie aangenomen met het doel het begrotingsproces te verbeteren. De Staten zien daarin een rol weggelegd voor een nieuw College van Staat, de Begrotingskamer. Deze kamer wordt belast met het financieel toezicht, alsmede met de taak om over de overheidsfinanciën in brede zin adviseren aan de Regering en de Staten. Vervolgens heeft de Regering de conclusies van de Staten betrokken bij een geformuleerd wetsontwerp, welk begin april 2016 voor advies is aangeboden aan de Raad van Advies. Het ontwerp is aangepast, na advies van de Raad van Advies, en is in procedure gebracht om aan de Staten aangeboden te worden.

Begroting 2017

De Landsverordening tot vaststelling van de begroting voor het dienstjaar 2017 is tijdig aan de Staten aangeboden en is op 20 december 2016 door de Staten aangenomen. Thans dient de procedure ter publicatie te worden doorlopen. Het is van belang dat de daarin vervatte actiepunten worden om de begroting meerjarig in evenwicht te houden.

2. Sociaal-economische facilitering

2.1. Belastingen

De volgende wijzigingen in het fiscale stelsel zijn doorgevoerd:

- De Landsverordening belastingfaciliteiten investeringen vervangt, vereenvoudigt en moderniseert; De Landsverordening ter bevordering bedrijfsvestiging en hotelbouw; De Landsverordening ter bevordering van grondontwikkeling; De Landsverordening belastingfaciliteiten industriële ondernemingen en de Landsverordening renovatie hotels.

Hoofdelementen:

- De procedure voor het aanvragen van de faciliteit is vereenvoudigd. In plaats van een landsbesluit geeft de Sectordirecteur Fiscale Zaken voortaan een “beschikking toepassing belastingfaciliteit investeringen” af, waardoor de procedure korter wordt.
 - Anders dan nu het geval is, bevat het ontwerp een beslistermijn van drie maanden na ontvangst van het verzoek.
 - De investeringsbedragen zijn geïndexeerd.
 - Om het macro-economische fundament van Curaçao te verstevigen en uit te bouwen zijn de volgende sectoren als prioriteit aangemerkt: 1° onderzoek en ontwikkeling, ter zake van proces- en productinnovatie; 2° lucht-, ruimte- en scheepvaart; 3° onderwijs; 4° gezondheidszorg; 5° transport en logistiek; 6° creatieve industrie; 7° moderne landbouw en visserij; 8° het opwekken alsmede het leveren van groene energie; 9° informatie technologie.
- De landsverordening fiscale faciliteiten historische binnenstad en monumenten is gericht op het stimuleren van menselijke en zakelijke activiteiten in alle monumentale panden en in de binnenstad.

- In haar meest recente rapport heeft de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) naar aanleiding van de in maart 2015 gerealiseerde evaluatie Peer Review Phase 2 “Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes” een aantal aanbevelingen gedaan. Curaçao, als lid van dit forum, is op grond van de bevindingen gedurende de Peer Review Phase 2, aangemerkt als *partially compliant*.

In dit verband zijn tevens verschillende activiteiten ontplooid waaronder het opzetten en uitvoeren van structuren welke de uitwisseling van informatie mogelijk maakt en daarmee de transparantie bevordert. In het licht van de *Partially Compliant* kwalificatie bij de Peer 2 Review van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) en de overtuiging dat deze kwalificatie geen recht doet aan de Curaçaose jurisdictie, is het traject ingezet om een vervroegde herevaluatie van deze kwalificatie te verkrijgen.

In dit traject is aan het Secretariaat van de OESO informatie verschaft waaruit blijkt dat een *Largely Compliant* kwalificatie het meest passende is voor Curaçao. Eind september hebben in Parijs de *Peer Review Group* landen, na een presentatie door Curaçao, ingestemd met de vervroegde herevaluatie van Curaçao.

Met name de landsverordening, zoals in december 2016 door de Staten aangenomen, regelende de opschoning van de bestanden bij de Kamer van Koophandel is van groot belang voor het verkrijgen van deze *Largely Compliant* kwalificatie, met name omdat de herevaluatie reeds dit jaar van start gaat.

Het behalen van de Largely Compliant kwalificatie is van groot belang om van zwarte lijsten van andere landen af te komen en tevens om niet langer op zwarte lijsten geplaatst te worden.

Optimalisatie Belastingorganisatie: tax compliance en betere dienstverlening

De focus ligt thans op het verhogen van de belasting- en premieopbrengsten door het wegwerken van achterstanden en de actieve invordering van vooral de hogere openstaande belastingschulden en op het ‘schonen’ van de administratie van de belastingdienst. Dit is als volgt vormgegeven:

- Bestandsopschoning (LB, OB en WB) en actieve invordering van hogere belastingschulden. De resultaten zijn als volgt geweest, met per 1 januari 2016 een ververste samenstelling van de Top 500 als resultaat van de mutaties in 2015 (in miljoenen NAf):

Top 500	2015	2016
Beginsaldo (1 maart 2015, resp. 1 januari 2016)	1.230,7	929,3
Eindsaldo (31 december 2015, resp. 30 november 2016)	621,5	560,2
Inkomsten <i>tax compliance</i>	46,7	50,4

- Website Ministerie van Financiën (www.minfin.cw) gelanceerd eind mei 2016 bevattende allerlei relevante informatie zoals rubriek met ‘veelgestelde vragen’ inclusief antwoorden, de informatiecampagne met communicatieproducten die in de media verschijnen, toespraken, persberichten, wetgeving en informatie over vacatures. Deze is eerst in het Nederlands gelanceerd. Sinds november 2016 is die ook in het Engels en Papiamentu beschikbaar.
- Online aangifte:
 - ondernemers kunnen nu voor alle belastingen en sociale premies online aangifte doen;
 - voor de particulieren is het nu ook mogelijk om online IB-aangifte te doen.

- Girale restituties:
 - restituties worden niet meer per cheque uitbetaald en restituties aan het loket worden uitgefaseerd;
 - functionaliteit massaal girale restituties wordt in augustus operationeel.

De tot nu toe bereikte resultaten op het digitaliseringsgebied zijn in de bijlage weergegeven

Nieuwe Belastingdienst

Teneinde een effectieve uitvoering van de fiscale en douane aangelegenheden te bevorderen zullen de "huidige" Belastingdienst, de Ontvanger, de Douane, alsmede de Stichting Overheids Belastingaccountantsbureau worden ondergebracht in de "nieuwe" Belastingdienst. In 2013 zijn de werkzaamheden met betrekking tot de "nieuwe" Belastingdienst wederom opgepakt. Hoofdelementen:

- Aanpassing van de organisatorische inrichting. Voor de totstandkoming van de "nieuwe" Belastingdienst is een ontwerp-landsverordening tot wijziging van de Landsverordening ambtelijke bestuuelijke organisatie opgesteld. Dat ontwerp is op 13 januari 2016 aan het Centraal Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken (CGOA) aangeboden. De verwachting is dat na overleg en (eventueel) overstemming, het Convenant terzake getekend wordt waarna het ontwerp ter advies aan de Raad van Advies kan worden aangeboden.

De functiebeschrijvingen voor de "nieuwe" Belastingdienst zijn in concept gereed en zullen het consultatie- en afstemmingsproces doorlopen. De structuur van de "nieuwe" Belastingdienst is volledig uitgewerkt. Ook de exercitie van functiewaardering is afgerond en een voorstel betreffende de nieuwe salarisstructuur is in concept gereed.

2.2. Financiële markten

In mei 2012 heeft de CFATF besloten Curaçao te onderwerpen aan periodieke follow-up rapportages, als gevolg van de diverse tekortkomingen die waren gesignaleerd in haar raamwerk om witwaspraktijken en de financiering van terrorisme effectief tegen te kunnen gaan. De tekortkomingen hadden betrekking op leemtes in de wetgeving, alsook op onvolledige procedures.

Naar aanleiding van het rapport en aan de hand van nieuwe inzichten zijn de volgende wetswijzigingen doorgevoerd:

- Landsverordening actualisering en harmonisatie toezichtlandsverordeningen Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (P.B. 2015, no. 67);
- Landsverordening tot wijziging van de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (P.B. 2015, no. 68);
- Landsverordening tot wijziging van de Landsverordening identificatie bij financiële dienstverlening (P.B. 2015, no. 69).
- De Regeling indicatoren ongebruikelijke transacties (P.B. 2015, no. 73) welke bestaande indicatoren herzielt en nieuwe indicatoren introduceert in aansluiting op internationale standaarden.

De verwachting was dat hiermee Curaçao zou voldoen aan de internationale standaarden. Dit is ook bevestigd door de CFATF in haar vergadering van 9 november 2016. CFATF heeft in de vergadering van 9 november jongstleden ingestemd met het afvoeren van Curaçao van de 'lijst' van landen die periodiek moeten rapporteren over de voortgang in de verbetering van hun structuren ter bestrijding van witwaspraktijken en de financiering van terrorisme.

Deze uitkomst is cruciaal om Curaçao te positioneren als een integere jurisdictie waar zakendoen aan de hoogste internationale standaarden voldoet. CFATF heeft op 9

november in de Turks and Caicos besloten dat Curaçao de Largely Compliant kwalificatie verkrijgt en uit de toezicht ronden is verwijderd.

De volgende wetgeving is ook tot stand gebracht:

- Landsverordening toezicht effectenbemiddelaars en vermogensbeheerders (“Vangnet Wetgeving”): introduceert een erkend toezichtregime voor bemiddelaars in het effectenverkeer en faciliteert hiermee aansluiting op de Europese markt.

Slotwoord

Tot slot vormen de additioneel genoemde elementen in dit document het sluitstuk van een bestuursperiode van 4 jaar. Het doel van dit overdrachtsdocument is om de bereikte vooruitgang veilig te stellen voor de toekomstige generaties, alsmede kan aan de hand van de gehanteerde redeneerlijn voortgebouwd worden op datgene wat bereikt is in de afgelopen periode binnen mijn vakgebied.

Al met al worden zowel publiek en bestuurder uitvoerig geïnformeerd over de uitgevoerde beleids- en wetstrajecten. Hiermee wordt additioneel beoogd om de discussie te verdiepen ten aanzien van de mogelijkheden tot het faciliteren van een breed scala aan sociaal- economische doelen middels de geëigende instrumenten van het ministerie van Financiën. De voornaamste kracht van deze geëigende instrumenten van het ministerie van Financien, ligt hem dan ook in een doelmatige ondersteuning van de doelen van zowel de private, alsmede de publieke sector.

De Minister van Financiën,

Dr. José M.N. Jardim